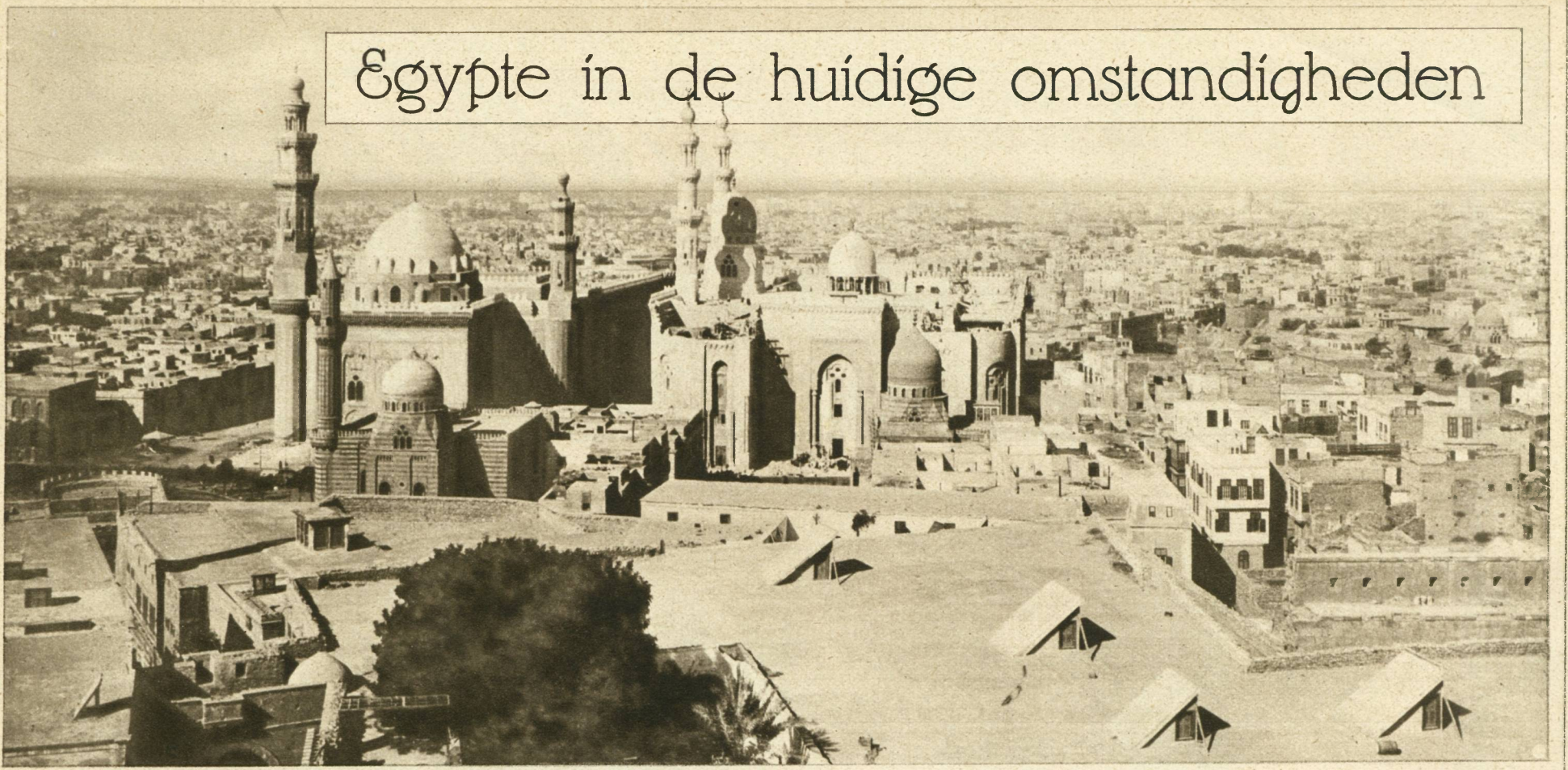

Egypte in de huidige omstandigheden

PANORAMA VAN CAÏRO.

Door deze overzichtsfoto wordt een fraaie aanblik van de Egyptische hoofdstad gegeven.

ABBAS HILMI, EX-KHEDIVE VAN EGYPTE.

Het verlicht ontegenzeggelijk onze taak, nu wij in den titel direct de beperking van ons artikel konden geven. Want over Egypte in de oudheid zou zooveel meer te schrijven zijn dan over het Egypte van heden, hoe sterk de aandacht ook op dit moment op het land van den Nijl is gevestigd.

Egypte is een land, dat in overoude tijden een beschaving bezat, welke ons tot op heden met de diepste bewondering vervult.

Het Egyptische Genie in haar geweldige uitingen zoowel als in haar klein- en toegepaste kunst, kan niet genoeg bestudeerd worden.

De beschavingsvormen, de sociale verhoudingen, regering en volk, zij vormen alle onderwerpen, waarvan véél meer, maar dan ook héél véél méér, te zeggen is, dan in dit korte bestek kan worden vastgelegd.

Het land van den Nijl vormt een schakel in de keten der machtige rijken, welke eens de stranden van de Middellandsche zee vormden. Is het niet een wonderlijk verschijnsel, hoe de eens hoog uitblinkende glorie van al deze rijken verbleekte? Egypte, Carthago, het rijk der Moorsche Koningen, Spanje, dat eertijds de wereld beheerschte, Rome, dat nog vroeger het wereldrijk was, Griekenland, het Koninkrijk der Phoeniciërs, Palestina, vormen deze niet te zamen een waardige aansluiting van de Zee, welke in de oudere tijden de wereldhistorie beheerschte?

Voor die glorie waren goede redenen, evenzeer als er een oorzaak moet zijn, waarom de Grootmachten van Europa zich thans beijveren om steeds meer vasten voet op Afrikaansch gebied te krijgen.

Dat alles is niet toevallig.

Laten wij ons niet al te zeer in het nagaan dezer gronden verdiepen. Zij kunnen bestaan in de voor de

hand liggende reden om door het protectoraat over of het bezit van deze streken, het afzetgebied voor industrie en handel te vergrooten, maar het kan ook zijn, dat er een verborgen instinct zijn voorwerking doet gelden, omdat eens, bij de gestage afkoeling van den wereldkloot, de landen om den evenaar het langste een bewoonbaar klimaat voor mensch en diër, een bestaanszekerheid voor de onmisbare flora zullen bieden en Afrika dus het werelddeel der toekomst wordt.

Wie zal bepalen, welke drijfveeren het lot der menscheid beheerschen? Doch hoe het ook zij, of men zijn geest tot kalme, praktische beschouwingen intoomt, of zijn fantasie een gedurfde vaart laat nemen, toegegeven moet worden, dat het eertijds zoo belangrijke Egypte, ook op heden zijn beteekenis als toegangsweg tot het hart van Afrika behield en in belangrijkheid aanzienlijk toenam door zijn verdedigingsgeschiktheid voor den kortsten doorgang naar Indië, het Suezkanaal.

De Engelschen hebben deze beteekenis niet onderschat en met de handigheid, welke hen bij de tegenstanders zoo gehaat maakt, hebben zij Egypte steeds meer in hun knel gehouden.

De loopbaan van Lord Kitchener of Karthoum, den tegenwoordigen minister van oorlog in Groot-Brittanje, is zoo innig met die overheersing van Egypte verbonden, dat het geen verbazing behoeft te verwekken, hoe in zijn tijd en door een regeering, waarin hij zitting heeft, openlijk het protectoraat in een feitelijke souveriniteit werd veranderd.

Men vergist zich dan ook niet, wanneer men beweert, dat deze oorlog niet gevochten wordt om het

bezit van Brussel of Calais, noch om den intocht in Parijs, doch dat de toegangen tot Azië en Afrika den inzet vormen van dit zoo bloederige kansspel.

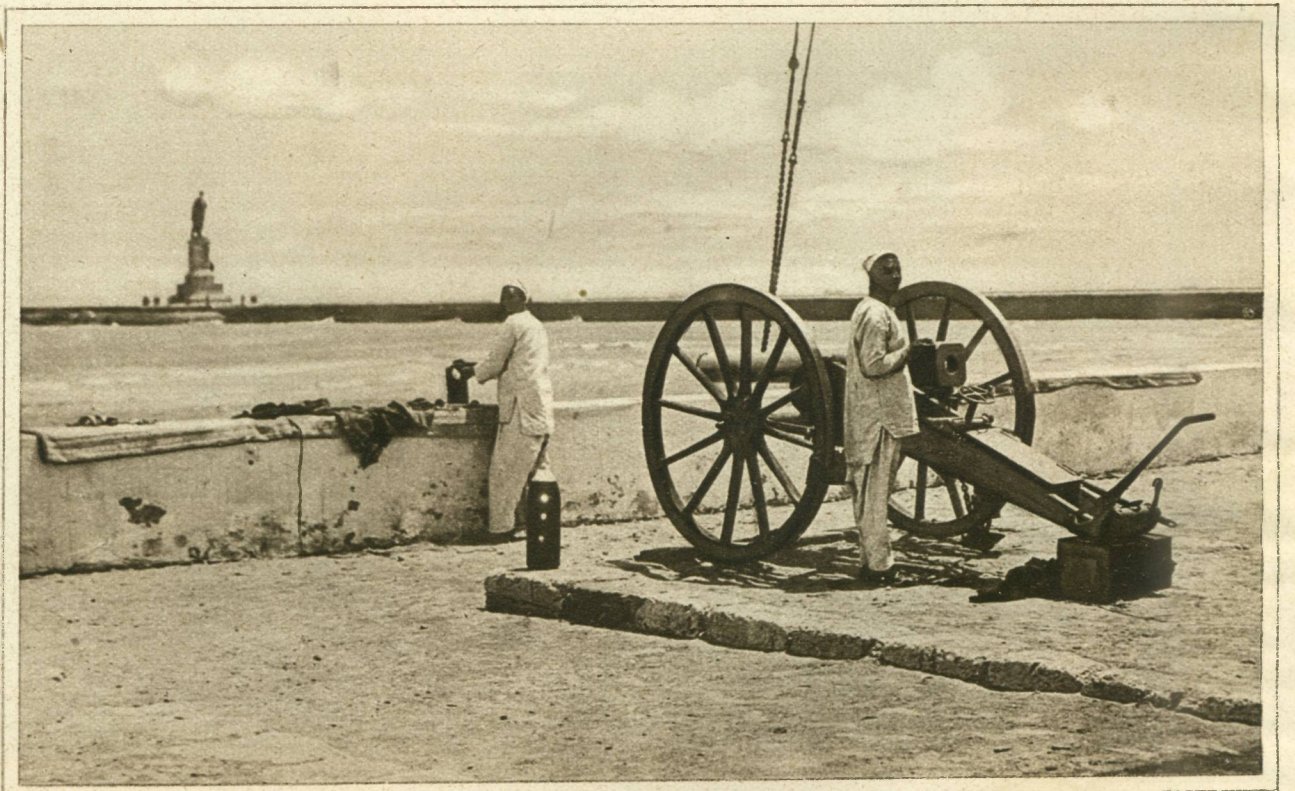
* * *

Zooals de lezers weten, stond tot voor het uitbreken van dezen oorlog Egypte feitelijk onder Turksche souveriniteit en heerschte de Khedive Abbas Hilmi onder den Sultan van Turkije, den Kalief, krijgshoofd van den islam, op den troon van Egypte.

Abbas Hilmi was door het tweeslachtige van den toestand, uit den aard in een moeilijke positie en het is heel wel te begrijpen, dat hij nu niet bepaald sterk voelde voor den Engelschman, die in zijn Khedivaat feitelijk de heerscher was.

Toen de Khedive openlijk de partij van de vijanden van Engeland koos, leek dit voor Groot Brittanje een hachelijk iets. De Egyptenaren en de aan de grenzen van Egypte wonende Muzelmannen hechten zich in den regel zeer aan hun eigen leiders. Het getuigt van politiek inzicht, dat Engeland den oom van den Khedive aanzocht, als Sultan van Egypte, den troon van het overoude rijk te bestijgen. Als Sultan was Hussein uit den aard niet meer de Suzerein van den Constantinopelschen heerscher en door het Sultanaat werd Egypte een stap hoger gebracht ... in titel!

Men ziet uit bovenstaande hoe allerlei motieven van stoffelijken zoowel als van geestelijken aard hun rol spelen, om de beteekenis van Egypte in dezen strijd een niet geringe te doen zijn.

AAN HET SUEZKANAAL.

Egyptische soldaten bewaken het Suezkanaal.